

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 92 (14 december 2021) – www.roerkerken.nl

inleiding

Voor onze ongeneeslijk zieke bisschop Harrie Smeets is deze Advent extra bijzonder. *“Voor mij is het een verwachting van Christus die verder gaat dan bij een normale adventsperiode”*. Bisschop Harrie Smeets gaat in een interviewfilmpje voor ‘Katholiekleven’ in op wat deze Advent voor hem betekent. De Roermondse bisschop, die een half jaar geleden gediagnosticeerd werd met een ongeneeslijke hersentumor, geeft aan dat deze adventsperiode een diepere betekenis heeft voor hem. *“Advent is de verwachting van Christus met Kerstmis”*, zegt hij. *“Voor mij is het een bijzondere Advent. Ik weet niet hoe lang ik nog heb, maar ik weet wel dat ik er rekening mee moet houden dat er op enig moment, misschien ook niet op een al te lange termijn, een ogenblik komt dat ik dit leven vaarwel moet zeggen.”* *“Dus voor mij is het een Advent, een verwachting van Christus, die verder gaat dan normaal. Het is een Advent waarin ik Christus écht verwacht, zoals het op het einde van het aardse leven zal zijn”*, vervolgt onze bisschop. Hoe dat zal zijn en hoe lang het zal duren, dat weet hij niet. *“Ik hoop dat ik nog wat tijd mag hebben, maar als die adventsperiode voorbij is, en dat bepaal ik niet, dan zal die ontmoeting met Christus er zijn”*. *“Ik vertrouw erop dat dat goed zal zijn. Ik ben er niet bang voor: we gaan het zien”* (KN).

Hoe de Nederlandse katholieke Kerk zo snel naar de knoppen ging

“Het overgrote deel van de katholieke parochies zit in de financiële problemen – en dus zullen in nog hoger tempo kerken moeten sluiten. Nooit eerder ging in Nederland iets heel groots zo snel naar de knoppen”, aldus historicus en journalist Roelof Bouwman (1965). *“Lange tijd waren de katholieken in Nederland tweederangsburgers, maar in de negentiende eeuw begon hun emancipatie. Bij de volkstelling van 1930 kwamen de ‘roomsen’ zelfs uit de bus als de grootste kerkelijke groep in Nederland: 36,4 procent van de burgers rekende zich ertoe. Alleen als je de hervormden (34,4 procent) en de gereformeerden (9,4) bij elkaar optelde, waren de protestanten talrijker. KVP was lang de grootste fractie in de Tweede Kamer. Het percentage katholieken groeide in de jaren daarna gestaag: 38,5 bij de volkstelling van 1947, 40,4 bij de volkstelling van 1960. In en buiten de roomse gemeenschap werd volop gediscussieerd over de mogelijkheid dat in de toekomst de katholieken de meerderheid van de Nederlandse bevolking konden gaan vormen. Het Nederlandse catholicisme was, in de woorden van de vermaarde socioloog J.A.A. van Doorn, ‘een bastion van zelfverzekerdheid en expansiedrift’. Je zag het overal. De Katholieke Volkspartij (KVP) telde in 1960 maar liefst 385.000 leden, meer dan in 2021 alle politieke partijen samen. Tussen 1918 en 1971 vormden de katholieken vrijwel voortdurend de grootste fractie in de Tweede Kamer en tot 1994 zaten ze niet alleen permanent in de regering, maar leverden ze ook acht van de zestien premiers. In de samenleving werd een katholiek bolwerk ontwikkeld. En dan was er natuurlijk het Rijke Roomse Leven dat zich ontplooidde buiten de partijpolitiek, midden in de samenleving, in direct contact met de kerk. In de ether klonk het katholieke geluid luid en duidelijk dankzij de Katholieke Radio Omroep (KRO). Ook waren er grote katholieke dagbladen als De Maasbode, de Volkskrant en De Tijd en veelgelezen katholieke familieweekbladen als Panorama en de Katholieke Illustratie. En wat te denken van de medische, sociale en educatieve instellingen op katholieke grondslag? Ziekenhuizen, bejaardenhuizen, weeshuizen, werkgeversorganisaties, vakbonden, landbouworganisaties, scholen, beroepsopleidingen en natuurlijk*

het kroonjuweel van de emancipatie: de in 1923 geopende Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN). Nederlandse katholieken stonden wereldwijd bekend om hun grote aantal missionarissen, hun offervaardigheid, hun loyaliteit aan het Vaticaan en hun geloofsrigorisme. Modelkatholieken waren het. In de jaren zestig begon het hele bolwerk te wankelen, om ten slotte grotendeels in te storten. De kerken liepen leeg en katholieke organisaties en instellingen verloren en masse hun identiteit, fuseerden of werden opgeheven. In het publieke debat verstomden de katholieke stemmen. Katholieke mentaliteit zou blijven bestaan. Maar, analyseerde Van Doorn in 1996, daarop dienen we ons niet te verkijken. Want wat is blijven bestaan, is 'een katholieke mentaliteit'. Van Doorn: 'De ouders gaan in meerderheid zelden ter kerke, maar ze zijn kerkelijk getrouwd en zullen hun kinderen laten dopen; eveneens stellen ze het zeer op prijs katholiek te worden begraven. Ook op sommige kerkelijke hoogtijdagen, met name Kerstmis, komt de kerk in zicht. Deze mensen zijn aan de kerkelijke tucht ontsnapt, maar ze blijven op vrijwillige basis, om redenen van traditie of piëteit wellicht, katholiek.' Dankzij deze rituele, niet-doctrinaire vorm van geloofsbeleving, zo voorspelde Van Doorn, zal het katholicisme in Nederland blijven voortleven en zelfs 'onverwoestbaar' blijken. Maar misschien was dat toch iets te positief. Het overgrote deel van de katholieke kerken zit in de financiële problemen, zo bleek vorige week uit een onderzoek van dagblad Trouw. Bijna acht op de tien parochies staan in het rood en bij elkaar opgeteld leden de 640 parochies vorig jaar een verlies van 15 miljoen euro. Van de – op papier – 3,7 miljoen Nederlandse katholieken gaan er nog slechts zo'n 200.000 naar de kerk en dat aantal daalt elk jaar met 10 tot 15 procent. Minstens zo zorgelijk: nog slechts 30 procent van de katholieken doet jaarlijks een financiële bijdrage via de Actie Kerkbalans, de inzamelingsactie waarmee de kerk een groot deel van de inkomsten binnenhaalt. De consequenties laten zich raden: er zullen de komende jaren in nog hoger tempo kerkgebouwen moeten sluiten. De katholieke kerk zal in Nederland – letterlijk – uit zicht raken. Dat kan voor de door Van Doorn in kaart gebrachte 'katholieke mentaliteit' niet anders dan funeste gevolgen hebben. Een kerk immers die op de meeste plaatsen niet meer bestaat, kan ook niets meer betekenen. Zelfs niet bij trouwerijen, begrafenissen en op kerstavond. Dat betekent dat de ondergrens voor de katholieke kerk in zicht is gekomen. Nooit eerder ging in Nederland iets heel groots zo snel naar de knoppen".

Personalia

Op zaterdag 11 december j.l. namen we vanuit de St. Matthiaskerk van Posterholt afscheid van **Johannes Henricus Cornelis (Jan) van Birgelen (1945-2021)**. Geboren en getogen in Posterholt (hoeve 'Veldzicht') ging hij al op jonge leeftijd als vrachtwagenchauffeur aan de slag bij fa. Dohmen in Herkenbosch om niet lang daarna als buschauffeur de overstap te maken naar de Nedam (het latere VSL). In de tussentijd had hij verkering gekregen met Ellie Eijkelenberg uit het Reutje met wie hij in 1970 trouwde en die hem in 1972 zoon Marcel schonk. Uiteindelijk begon hij een eigen rijschool die hij nog tot zijn 69^e zou runnen. Van zijn vader erfde hij niet alleen de liefde voor de muziek, maar ook voor de jacht. Zo was hij naast zijn werk 25 jaar lang spelend lid en daarna nog bijna 30 jaar lang bestuurslid van harmonie Wilhelmina. Zeker als er iets te organiseren was, was hij niet alleen van de partij maar nam hij ook graag het voortouw. Bijna tot het laatst toe was hij een verwoed jager en als zodanig lid van plaatselijke jagersvereniging St. Hubertus en van de wildbeheereenheid. Op latere leeftijd begon hij nog met het fokken en africhten van rashonden (griffon) en was hij maar wat trots op de Lelimanbokaal die hij in 2016 als erkenning daarvoor mocht ontvangen. Voor zijn verdiensten voor de Posterse gemeenschap mocht hij in het voorjaar van 2012 een

onderscheiding ontvangen. In 2017 begon hij met zijn gezondheid te sukkelen. Ondanks de zware operatie en de vervelende behandelingen die hij moest ondergaan bleef hij voor zijn leven vechten, vooral sinds hij begin 2019 opa van Guus mocht worden. Toen hij onlangs te horen kreeg dat hij uitbehandeld was, gaf hij zichzelf gewonnen en bereidde hij zich gesterkt door het sacrament der zieken voor op het einde dat zich op maandagmorgen 6 december j.l. aandeed. Na de uitvaartmis, opgeluisterd door de jachthoornblazers uit Vlodrop en een ensemble van de harmonie, volgde te Roermond de crematie.

Diezelfde zaterdagmiddag (11 december) deden we van de St. Sebastianuskerk van Herkenbosch **Hendrikus Cornelis Antonius (Harry) Hilkens (1931-2021)** uitgeleide. Geboren en getogen in Melick, op hoeve Milling, waar hij ook de oorlog meemaakte en de evacuatie naar Friesland, verhuisde het grote gezin dat uiteindelijk dertien kinderen zou tellen in 1947 naar de Hammerhof in Herkenbosch. Daar bouwde hij later ook samen met zijn vrouw Mia Houben (1933-2016) uit Ransdaal zijn huis; daar woonde, werkte en bewerkte hij driekwart eeuw de grond, waarvan 42 jaar samen met zijn vrouw Mia. Hij hield van tractoren, machines, het ploegen het zaaien, de gewassen en het oogsten. Hoewel hij geen prater was, wist je wel dat je altijd welkom bij hem was. Hij en zijn vrouw waren enorm gastvrij. Na het overlijden van zijn ouders groeide Harry uit tot de pater familias, bij wie alle familielijntjes samenkwamen. Vooral na het overlijden van zijn vrouw Mia eind 2016 begon zijn gezondheid zienderogen achteruit te gaan. Dankzij de goede zorg en ondersteuning van zowel zijn familie als van professionele instanties kon hij echter nog lang thuis in zijn eigen vertrouwde omgeving blijven. Afgelopen voorjaar moest hij echter noodgedwongen in zorgcentrum Bosscherhof worden opgenomen waar er op dinsdag 7 december j.l. een einde kwam aan zijn lange en welbestede leven. Na de uitvaartdienst, mede opgeluisterd door enkele muzikale familieleden, begeleidden we hem naar zijn laatste rustplaats op het RK kerkhof.

Op maandagmorgen 13 december j.l. namen we in het crematorium te Roermond afscheid van **Rieta Hubertina Maria (Rita) Reumkens-Davidts (1938-2021)** uit Posterholt. Geboren en getogen in Tegelen, ging ze na de lagere school naar de Mulo, maar omdat verder leren er toen niet inzat ging ze al op jonge leeftijd op kantoor werken. Na haar huwelijk in 1964 met de eveneens uit Tegelen afkomstige Harry Reumkens woonden ze aanvankelijk ook in Tegelen, om zich uiteindelijk via Helden-dorp en Helden-Panningen in 1976 in Posterholt te vestigen. Terwijl Harry als boekhouder op de Westrom de kost verdiende, zorgde Rita voor het huishouden en de opvoeding van hun drie kinderen; later zou ze ook graag op de kleinkinderen passen die hun grote trots waren. Hoewel ze ook nog jarenlang bij de Posterse DA-drogisterij werkzaam was, was ze toch vooral als vrijwilligster actief, eerst op school en bij de tennisclub en later bij de parochiële MOV-groep. De laatste jaren maakte zich ook nog verdienstelijk als vrijwilligster bij de bibliotheek. De tuin was haar grootste hobby en passie; als de bloemen bloeiden, fleurde ze ook zelf helemaal op. Wandelen en fietsen deden ze graag, evenals op vakantie in Duitsland en Oostenrijk gaan. Toen ze daar na Harry's vervroegde pensionering meer tijd voor kregen ondernamen ze ook langere en verdere reizen en bezochten ze onder andere Noorwegen, Indonesië en Zuid-Afrika. Binnenhuis hield ze zich graag bezig met handwerken, schilderen en kruiswoord-puzzelen. Ze kon niet stil zitten; altijd was ze wel bezig. Dat viel haar ook zo tegen: dat ze sinds afgelopen voorjaar niet meer kon zoals ze wilde. Vooral de laatste weken ging haar gezondheid zienderogen achteruit. Toch dacht nog niemand aan het einde toen ze een week voor haar dood in het

ziekenhuis moest worden opgenomen, het einde dat zich op dinsdag 7 december j.l. sneller dan verwacht aandiende.

Op maandagmiddag 13 december j.l. hielden we in de St. Matthiaskerk van Posterholt de uitvaartdienst voor **Odilia Theodora Josepina (Dilia) Fijten-Jeurissen (1944-2021)**. Geboren en getogen in Vlodrop (Tussen de Bruggen) trouwde ze in 1966 met Jan Fijten (1941-2003) uit Montfort en kwamen ze in Posterholt wonen. Terwijl Jan als vrachtwagenchauffeur bij de Campina de kost verdiende zorgde Dilia thuis voor het huishouden en de opvoeding van hun beide dochters. Vanwege problemen met zijn rug werd Jan echter vroegtijdig arbeidsongeschikt, waarna hij echter vrijwilliger in het zwembad in Melick werd. Dilia was liever thuis actief, met name ook door zich achter haar naaimachine niet alleen voor haar gezin, maar ook voor anderen verdienstelijk te maken. Toen Jan eind 2002 ten gevolge van een hersenbloeding van de ene dag op andere op zorg raakte aangewezen en eigenlijk in een kliniek moest worden opgenomen, was het Dilia die hem naar huis haalde, waar er in het voorjaar van 2003 een einde aan zijn leven kwam; hij mocht slechts 62 jaar worden. Ondanks de leegte en gemis probeerde ze draad van het leven weer op te pakken door vooral buitenshuis actief te worden, niet alleen in haar tuin, maar ook en vooral door samen met anderen te gaan fietsen. Ze rolde ook zelf het vrijwilligerswerk in, met name door samen met haar buurvrouw Sophie bij verenigingsactiviteiten voor de keuken- en bardienst in De Beuk te gaan zorgen. Zo maakte ze zich jarenlang verdienstelijk totdat ze bijna drie jaar geleden met haar gezondheid begon te sukkelen. Haar positiviteit, maar ook haar liefde voor haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen hielden haar echter op de been, totdat een val haar recentelijk in het ziekenhuis deed belanden waar God haar enkele dagen later al, op maandag 6 december j.l. tot zich riep. Na de uitvaartmis volgde in Roermond de crematie.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: *NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus*

Melick: *NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. RK kerkbestuur St. Andreas*

Montfort: *NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina*

St. Odiliënberg: *NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus*

Posterholt: *NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. RK Kerk St. Matthias*

Vlodrop: *NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus*

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl